

Pohjois-Savon luontotoimijoiden verkostotapaaminen 24.2.2026 Itä-Suomen yliopistolla

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

ENABLS
Enabling the Northern
Environment for Sustainable
Living

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Ohjelma

9.15 Tilaisuuden avaus ja läsnäolijoiden lyhyt esittelykierros

9.30 **Luonnon monimuotoisuuden ja luontopohjaisten ratkaisujen vahvistaminen korkeakoulutuksessa, eNaBIS-hanke,**
Itä-Suomen yliopiston ympäristö- ja biotieteiden professori Elina Oksanen

9.40 **Pohjois-Savon luontotoimijaverkoston ajankohtaista,**
Itä-Suomen elinvoimakeskuksen Priodiversity LIFE -hankkeen aluekoordinaattori Sanna-Kaisa Rautio

9.50 **Mitä ovat luontopohjaiset ratkaisut?**
Itä-Suomen yliopiston ympäristö- ja biotieteiden yliopisto-opettaja Oskari Ylikoski

10.00 **Rahoittajien esittely: Millaista luontorahoitusta on tarjolla?**

Tauko

10.30–12 Työpajat ennakkotehtävien pohjalta:

- Luontoteemoihin liittyvät opinnäytetyöaihe-ehdotukset ja koulutustarpeet, 20 min
- Vaikuttaminen maakunnalliseen luontopolitiikkaan, 20 min
- Luontoteemoihin liittyvä hankesuunnittelu ja -yhteistyö, ja 50 min

12.00 Omakustanteinen lounas Snellmanian Food&Go-ravintolassa

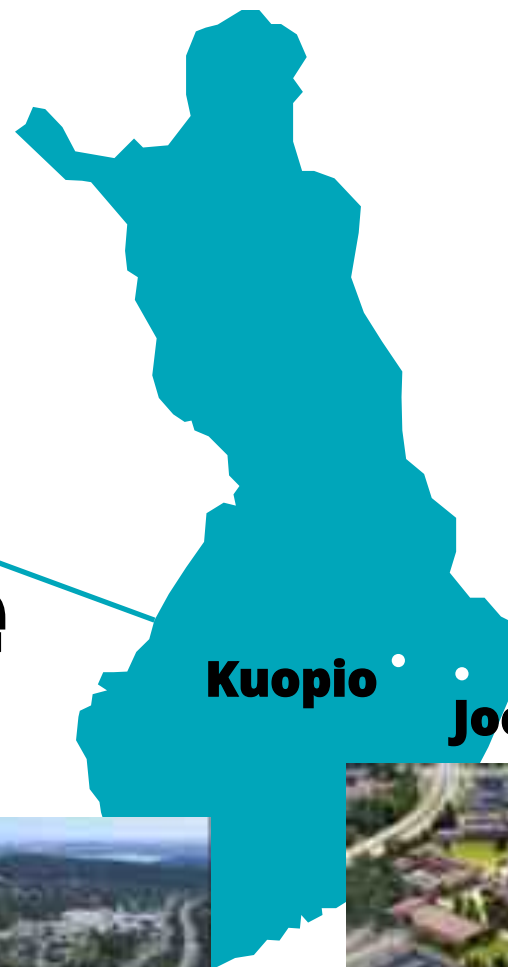

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

**We are in the middle
of nowhere**

UEF

UEF// University of Eastern Finland

Kuopio

Joensuu

UEF lukuina

4

tiedekuntaa

12

koulutusala

110

pääainetta

3 400

työntekijää

17 200

tutkinto-opiskelijaa

14 500

aikuisopiskelijaa

1 450

kansainvälistä
tutkinto-opiskelijaa

3 599

tutkintoa
vuonna 2024

3 450

tieteellistä
julkaisua (2024)

Itä-Suomen yliopiston organisaatio

**Filosofinen
tiedekunta**

**Luonnontieteiden,
metsätieteiden ja
tekniikan
tiedekunta**

**Terveys-
tieteiden
tiedekunta**

**Yhteiskunta-
tieteiden ja
kauppatieteiden
tiedekunta**

**Jatkuvan oppimisen
keskus**

Apteekki

Kielikeskus

Kirjasto

Yliopistokollegio

Hallitus

Rehtori ja vararehtorit

Yliopistopalvelut

Koulutuksen kysyntä ja vaatimukset kasvavat

EU:n tavoite 2030: väheneminen pysäytetty, elpyminen alk

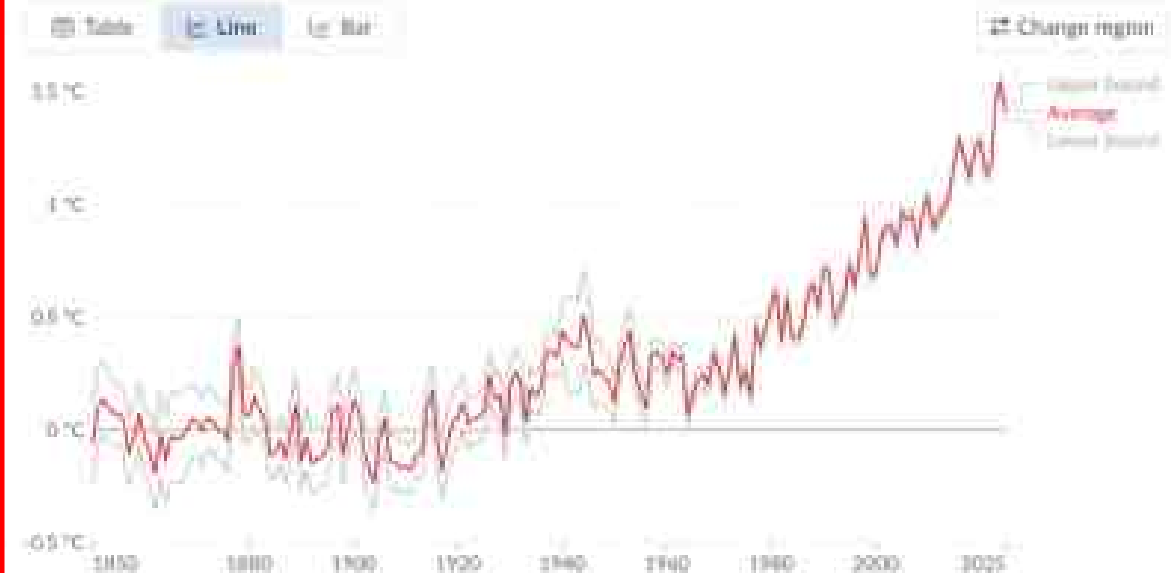
Annual CO₂ emissions by world region

Emissions from fossil fuels and industry are included, but not land-use change, forestry, international aviation and shipping are included as separate entities, as they are not included in any country's emissions.

Temperature change relative to the pre-industrial period, World

Temperature anomaly, measured as the difference between the average land-surface temperature in a given year and the 1851-1899 mean, in degrees Celsius.

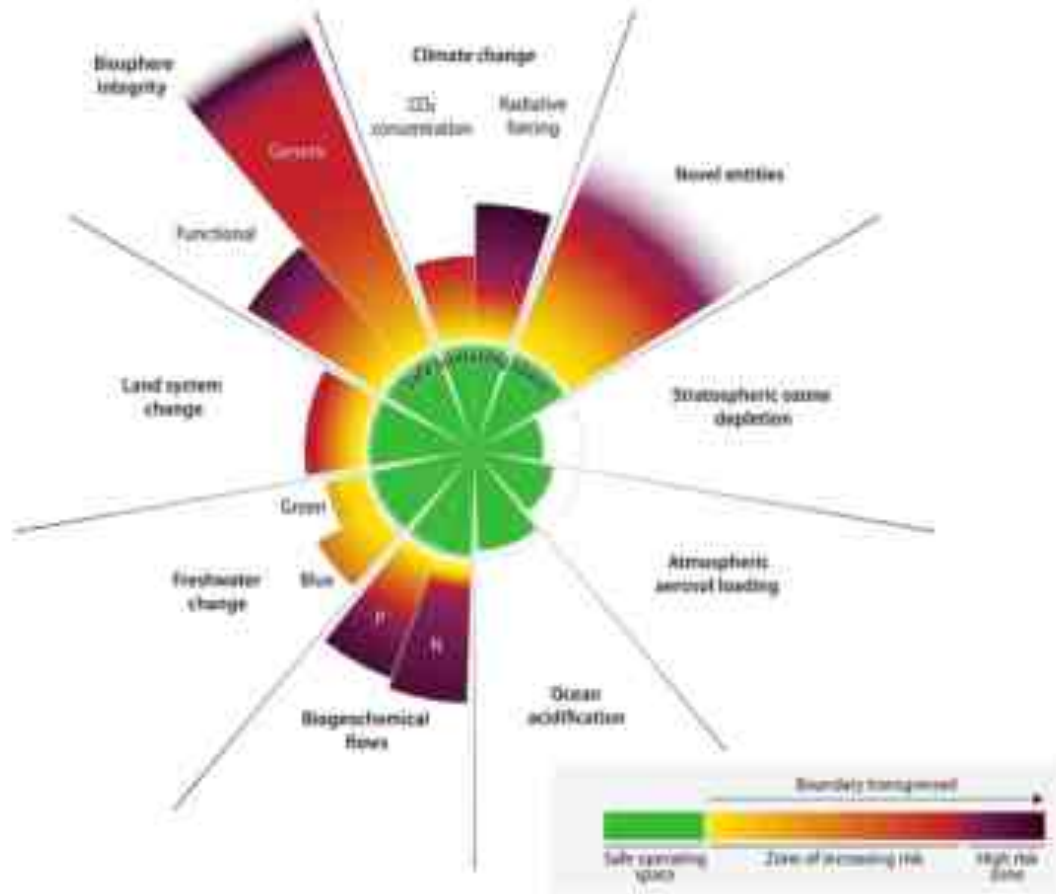

non monimuotoisuuden
kuin vuonna 2020

- EU ennallistamisasetus
- Nature credits/luontohyvitykset

Olemme ylittäneet planeetan kantokyvyn 7/9 osa-alueella

SCIENCE ADVANCES | RESEARCH ARTICLE

- Ilmastonmuutos
- **Luonnon monimuotoisuus**
- Maankäyttö
- Makean veden käyttö
- Biogeokemialliset virtaukset
- Kemikalisoituminen (synteettiset kemikaalit, mikromuovi)
- Merten happamoituminen

eNaBIS: Enabling society to bend the curve for biodiversity

Elina Oksanen, Tiina Ynnilä, Oskari Ylikoski
University of Eastern Finland

- University of Hohenheim, Center for Biodiversity and Integrative Taxonomy, Germany (coordinator)
- Wageningen University & Research, Netherlands
- University of Eastern Finland, Finland
- University of Natural Resources and Life Sciences (BOKU), Austria
- Vytautas Magnus University, Lithuania
- Association for European Life Science Universities (ICA)
- 3s Research & Consulting, Austria
- Centre for Research and Technology Hellas, Institute for Bio-Economy and Agri-Technology, Greece
- FOCUS Strategic Thinking Consultants, Greece
- IDEA Training, Greece
- BIOEAST HUB CZ, Czech Republic

EN

Educ
bending the

<https://www.eNaBIS.eu>

Funded by
the European Union

Funded by EU/Horizon 2024-2026 (36 months)

Mainstreaming biodiversity and Nature-Based Solutions
in higher education and vocational training centres

Home About Living Labs

Enabling society to bend the curve for biodiversity

Läpileikkaava koulutus:
luonnon monimuotoisuus,
luontopohjaiset ratkaisut/NBS

<https://enabls.eu>

FOLLOW US!

@enabls.eu

@enabls.eu

@eNaBIS_eu

@eNaBIS_eu

@enabls.eu

Tavoitteet

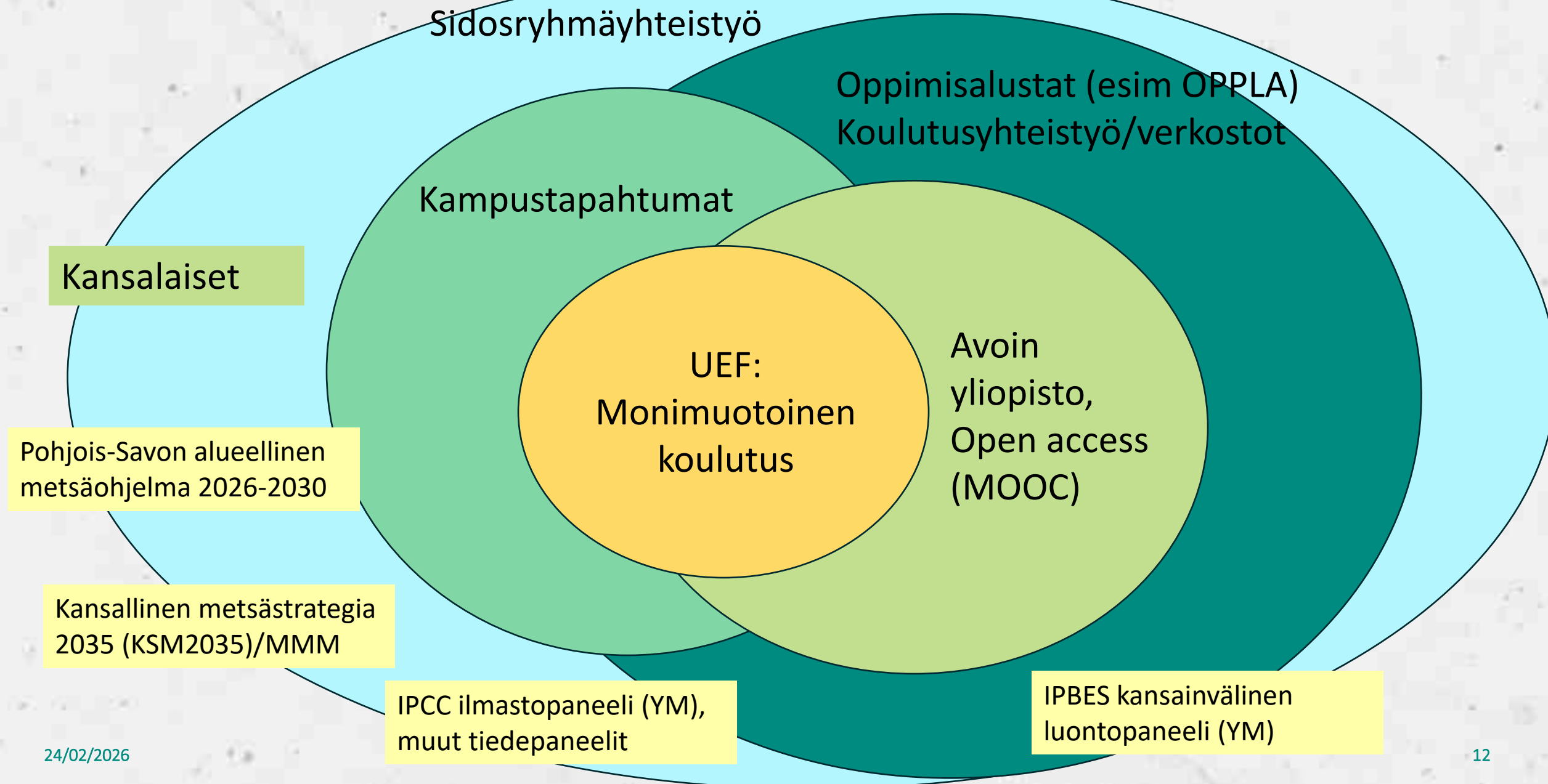
- ✎ Sisällyttää luonnon monimuotoisuuden ja NBS:n (Nature Based Solutions) käsitteitä ja lähestymistapoja yliopistoihin, ammatilliseen koulutukseen ja yhteiskunnan toimintaan
- ✎ Kehittää ja laajentaa monimuotoisia ja soveltavia opetus- ja oppimismuotoja
- ✎ Edistää kokonaisvaltaista lähestymistapaa (WIA, Whole Institution Approach) – yliopistoista tulee osaamiskeskittymiä > “Living Labs” (elävät laboratoriot)
- ✎ Edistää ihmisten hyvinvointia, yhdenvertaisuutta sekä työllistymismahdollisuuksia osaamisen (capacity building) kautta

7 Living Labs

- Osaamiskeskittymiä ("HUB"s)
- Monitieteisen koulutustoiminnan edistäminen omilla vahvuusalueilla
- Yhteiskunnan toimijoiden laaja-alainen osallistaminen luonto-positiiviseen ajatteluun ja toimintaan

Vaikuttavuus: Alueellinen - kansallinen - globaali

Theory of Change

Oppiminen yksilötasolla > kollektiivinen oppiminen ja innovatiivinen toiminta > kestävä kehitys, uudistava toiminta > luonnonekosysteemien ja ihmisen hyvinvointi

Peatland protection, restoration and management

Elina Oksanen, Dep Environmental and Biological Sciences

- **REWET**, EU/Horizon 2023-2026: *Restoration of wetlands to minimize emissions and maximise carbon uptake – A strategy for long-term climate mitigation*
- **Forpeat**, EU/Horizon 2025-2029: *Science-driven solutions for peatland restoration and management*
- **PRESERVE**, Interreg Aurora 2025-2028: *Protection and restoration of peatland biodiversity, and ecosystem services in Natura 2000 sites*
- The main aims and methodologies:
 - Development of novel methodologies and standardized techniques for wetland monitoring (biomass, carbon dynamics)
 - Data integration from ground-level Eddy Covariance measurements and remote sensing (e.g. satellite data) from Open Labs (e.g. Ylpässuo, Kiuruvesi), using AI
 - Integrating cutting-edge remote sensing technologies to create a robust system for monitoring peatland and restoration outcomes, and modelling

rewet

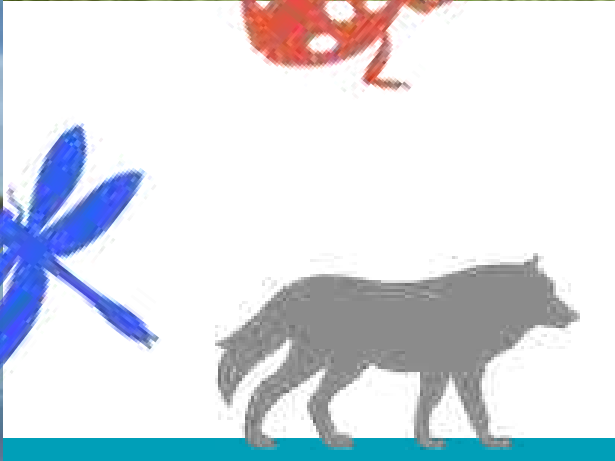

UEF // University of Eastern Finland

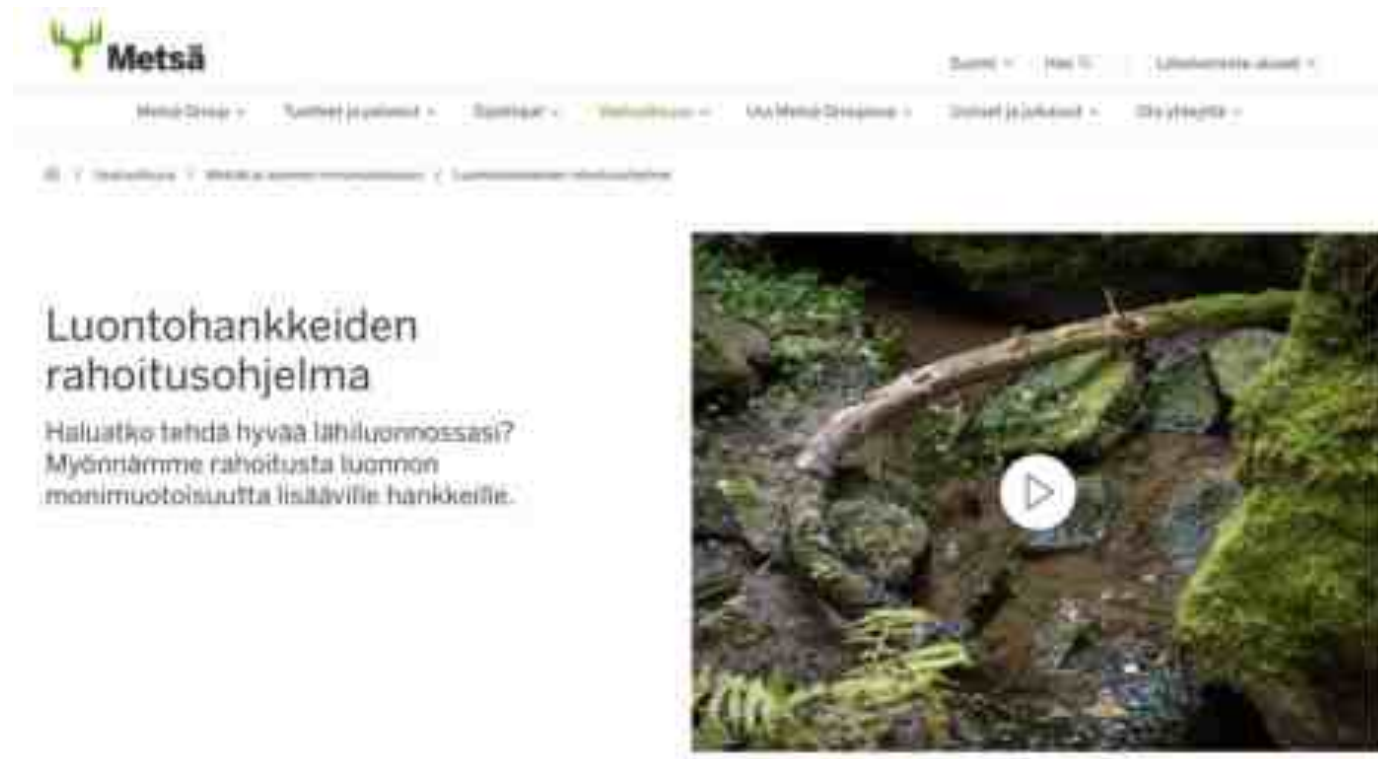

SWEDISH UNIVERSITY OF
AGRICULTURAL SCIENCES

Metsä Groupin luontohankerahoitus

Luontohankkeiden rahoitusohjelman
hakuaika 1.2.–30.4.

<https://www.metsagroup.com/fi/vastuullisuus/metsat-ja-puuraaka-aine/luontohankkeiden-rahoitusohjelma/>

Metsä Groupin luontohankerahoitus

Myönnämme vuosittain rahoitusta talousmetsien ulkopuolella toteutettaville luonnon monimuotoisuutta edistävälle kehityshankkeille. Luontohankkeiden rahoitusohjelmasta voi hakea rahoitusta monenlaisiin paikallisesti vaikuttaviin luonnonhoito- ja ennallistamishankkeisiin.

Toivomme mukaan hankkeita mahdollisimman laajasti eri puolilta Suomea, ja rahoitamme erilaisten toimijoiden, kuten järjestöjen, yhdistysten, koulujen ja kuntien hankkeita.

Tavoitteenamme on vahvistaa luonnon tilaa. Metsä Groupin uudistavan metsätalouden ja maankäytön tavoitteellisissa toimenpideohjelmissa toteutamme toimia talousmetsissä ja omilla tehdasalueillamme. Luontohankkeiden rahoitusohjelman avulla voimme tukea luonnon monimuotoisuutta myös talousmetsien ja tehdasympäristöjen ulkopuolella.

Lisätietoja

Hakuohjeet →

Tiedote vuoden 2025 rahoituspäätöksistä →

Lähetä meille sähköpostia →

88 kpl

rahoitettua hanketta

2,4 M€

jaettua rahoitusta

1.2.2026

seuraava rahoitushaku
aukeaa

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Mitä Luontopohjaiset ratkaisut ovat?

Oskari Ylikoski, Yliopisto-opettaja

Mitä hyötyjä Luontopohjaisilla ratkaisuilla usein tavoitellaan?

- Kaupunkien viheralueet
- Ihmisten hyvinvointi
- Biodiversiteetin suojelu

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Luonnonkatastrofien seurausten lieventäminen

© Nature-based Solutions Initiative

Luontopohjaiset ratkaisut terminä

- Luontopohjaisten ratkaisuiden neljä keskeistä piirrettä (Sowińska-Świerkosz & García, 2022)
 - Ne ovat joko inspiroituneita luonnosta tai luonto toimii niiden voimavarana
 - Vastaavat yhteiskunnallisiin haasteisiin tai ratkaisevat ongelmia
 - Tarjoavat monia hyötyjä, mukaan lukien hyödyt biodiversiteetille
 - Toimivat tehokkaasti ja ovat myös taloudellisesti järkeviä.
- Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) määritelmä:
 - "Toimia, joilla pyritään suojelemaan, hoitamaan kestävästi tai ennallistamaan luonnollisia tai muokattuja ekosysteemeitä, jotka vastaavat yhteiskunnallisiin haasteisiin tehokkaasti sekä sopeutuvasti, samanaikaisesti tarjoten hyötyjä ihmisten hyvinvoinnille ja biodiversiteetille."

Luontopohjaisten ratkaisuiden eri tyypit

- Eisenber & Polcher (2019) jakavat Luontopohjaiset ratkaisut kolmeen eri toiminnan kategoriaan.

© Airi Matila

© SLL

© Sara Vertanen

Miksi Luontopohjaiset ratkaisut?

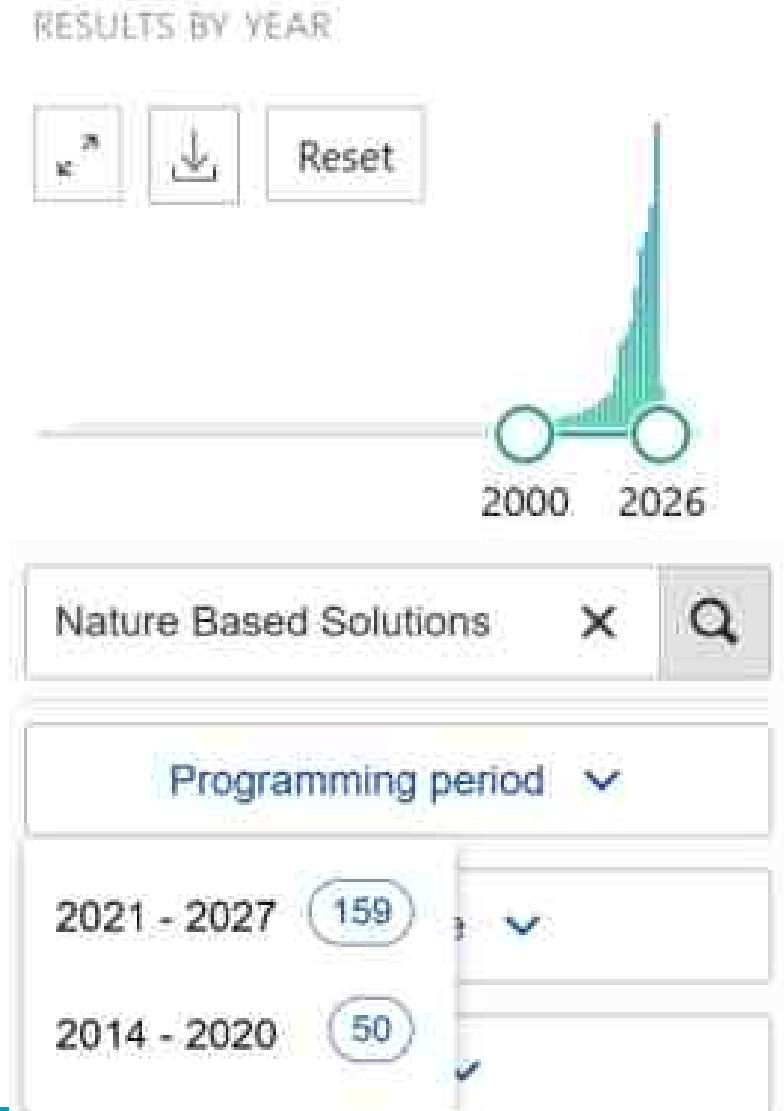
- Euroopan komission neljä päätavoitetta, mitä Luontopohjaisilla ratkaisuilla tavoitellaan:
 - Kestävän kaupungistumisen edistäminen.
 - Ekosysteemien ennallistaminen.
 - Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen.
 - Riskien hallinta ja resilienssin parantaminen.
- Luontopohjaisten ratkaisuiden voima perustuu paikallisuuteen ja luonnon kanssa työskentelemiseen.

Tutut toimet uusi yhteinen termi

- Termi on yleistynyt todella voimakkaasti viime vuosina
- Koska määrittely ei ole vielä vakiintunut on edessä mahdollisia uhkia
 - Viherpesu
 - Eriarvoisuus
- Tärkeintä onkin toiminta yhdessä paikallisten kanssa. Suunnittelu sekä toteutus vaiheissa.

eNABLS

Education and NBS -
bending the curve for biodiversity

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Kiitos!

uef.fi

Tutkimusaiheita opiskelijoille

1. *Noora Räsänen/Kolarinpellon marjatila*: Mikromuovien määrä peltomaassa, vanhoilla mansikkamailla, nurmen- ja viljojen tuotannossa jne
2. *Jari Korkalainen/Metsäkartano*: Ohjatun luontokasvatuksen vaikuttavuus luontosuhteeseen ja asenteisiin
3. *Patrick Hublin/P-S liitto*: Luonnon monimuotoisuuden alueellisen ja paikallisen arvon, merkityksen ja ymmärryksen syventäminen vs. globaali luontokato
4. *Marita Kivioja/Elinvoimakeskus*: eDNA virtavesissä, sen soveltaminen ja hyödyntämisen mahdollisuudet ja kopastuskivet
5. *Inka Nykänen/Savonia*: Maisemapiirteiden vaikutus pölyttäjäyhteisön lajikoostumukseen
6. *Raisa Leinonen/Savonia*: Luovan osaamisen potentiaali yritysten/organisaatioiden uudistumisessa; sen tunnistaminen ja parempi hyödyntäminen
7. *Jaakko Kuldvere/Kuttakumpu*: Varautuminen tulevaisuuksiin

Tutkimusaiheita opiskelijoille

8. *Pasi Savolainen/Maisemametsä*: 1) Maisemahoidon merkitys maaseututaaajamien ja kylien viihtyisyyteen, hyvinvointiin, houkuttelevuuteen ja elinvoimvoimaisuuteen. 2) Ihmisen toimet, jotka saa metsän voimaan paremmin verrattuna täysin luonnontilaiseen.
9. *Mari Wickholm/Kuopion Luonnontiet museo*: Ympäristökasvatustoiminnan vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen
10. *Oksana Skaldina/UEF*: Luontoon perustuvia ratkaisuja kaupunkien liikennealueille
11. *Piia Ratava/P-S luontokoulu*: Lasten ja nuorten kokemukset luonnossa oppimisesta
12. *Tiia Hartikainen/Ilmastovaikuttaminen*: Ilmastomuutoksen vaikutukset ihmisoikeuksien toteutumiseen, ilmastomuutokseen liittyvä vastakkainasettelu ja polarisaatio
13. *Johanna Räikkönen/SavoGrow*: Paikallis- ja kuntalaislähtöinen ilmasto- ja ympäristötyön aktivoiminen

Tutkimusaiheita opiskelijoille

14. *Anssi Kemppinen/Savo Grow*: (Syvä)Haastattelututkimus, miten marjanviljelijät tai vaikka metsäomistajat oikeasti tekevät lumon edestä ja mitä kaipaavat konkreettisesti
15. *Seppo Niskanen/MTK ry*: Vapaaehtoinen suojelu, maanomistajien näkemykset, kuntien kaavoitus
16. *Anu Salo/Sakky*: Luontojalanjäljen laskenta ja organisaation luontovaikutusten vähentämisen toimet & mahdollisuudet.
17. *Osma Naukkarinen/P-S luonnonsuojelupiiri*: Paikallisyhteisöjen sitouttaminen monimuotoisuustyöhön esimerkiksi luontoon liittyvää paikallishistoriaa keräämällä ja tallentamalla eli luontoon kytkeytyvää kotiseutuylpeyttä herättämällä.
18. *Tiina Osmala/Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ry*: Yksittäisten vesistöjen kunnostussuunnitelmat / valuma-alue suunnitelmat
19. *Mauri Tiainen, Nilsiän luonnonsuojeluyhdistys*: Nilsiän keskustan poikki virtaavan Pappilanjoen ja sen valuma-alueen ekologisen nykytilan tutkiminen.

Tutkimusaiheita opiskelijoille

19. *Hanna Peltonen, UEF:* Ympäristönäytteenoton tutkiminen ja kehittäminen. Vesistöjen lisäksi ympäristönäytteitä voidaan ottaa esim. sedimentista, maaperästä ja ilmasta. Ympäristönäytteiden analytiikka käyttäen digitaali-PCR- tai metabarcoding-tekniikkaa.
20. *Maria Kröger, Kuopion metsäväki:* Eri-ikäisten käsitys omasta ympäristötoimijuudesta/mahdollisuuksista osallistua ja vaikuttaa. Kaupunkien monimuotoisuuden lisääminen resurssiviisaasti. Päiväkotien, koulujen, oppilaitosten, KYS:n jne. pihojen monimuotoisuuden lisäämisen vaikutus luontosuhteeseen/luontokasvatukseen/viihtyisyyteen/monimuotoisuuteen.

Opiskelijoiden opinnäytetyöehdotuksia

1. *Maheen Khalliq*: Biodiversity assessment of local habitats, Effects of climate change on plant or animal species distribution, Public awareness and attitudes toward nature conservation
2. *Nimra Ishtiaq*: Impact of urban green spaces on local biodiversity and human well-being , Effectiveness of nature-based solutions in climate change adaptation, Role of environmental education in shaping pro-environmental behavior
3. *Gobika Biju*: Climate change impacts on local species distribution and phenology
4. *Sepideh Rajabifar*: Impacts of nature-based solution in different ecosystem s, effects of restoration
5. *Narges Amirdashtestani*: Topics related to aquatic ecology, the effects of climate change on ecosystems, methods for monitoring biodiversity, or environmental DNA analysis. These topics can be carried out through field and laboratory research.

Koulutusideoita ja tarpeita

- Poikkitieteellistä tiedonvaihtoa sekä kenttäretkiä
- Luonnon monimuotoisuuden merkityksen laajempi, syvällisempi ja käytännönläheisempi ymmärtäminen kaikilla toimialoilla; Luontoposiitiiviset toimet omassa ympäristössä
- Luontoon vaikuttavan toiminnan tunnistaminen ja mittaaminen; Luontojalanjäljen laskenta ja organisaation luontovaikutusten vähentämisen toimet & mahdollisuudet > BOOST: <https://boostbiodiversityoffsets.fi/apuja-organisaatioiden-luontojalanjaljen-laskentaan/>
- Ennallistamiseen liittyviä taitoja
- Vesilintujen taantuminen ja sen syyt. Vesien tummumisen ja virtavesien tilan heikkenemisen syyt ja ehkäisykeinot. Vesistöjen kunnostaminen. Maatalousmaan heikkeneminen ja sen seuraukset
- Maisemahoidon merkitys viihtyisyyteen, hyvinvointiin, houkuttelevuuteen ja elinvoimaisuuteen

Koulutusideoita ja tarpeita

- Viestinnän kehittäminen, toiminnan vaikuttavuuden arviointi
- Yhteyspolut eri sidosryhmien välillä
- Ilmastonmuutoksen vaikutukset ihmisoikeuksien toteutumiseen globaalisti
- Ekologinen kompensatio & luonnonarvokauppa
- Transition design/siirtymämuotoilu yritysten tai organisaatioiden kehittämistoiminnassa, kokonaisvaltainen tuotekehitysjärjestelmä
- Oman lähiympäristön ja pihapiirien monimuotoisuuden ja hiilensidonnan edistäminen
- Kasvattaa kaikenikäisten käsitystä siitä, miten monella eri tavoin voi olla ympäristötoimija. Opetusta kaavoituksesta ja siitä, kuinka vaikuttaa kuntien päätöksentekoon.
- Ekologisen kytkeytyvyyden merkitys luonnon monimuotoisuudelle
- Field sampling and ecological data collection, data analysis and interpretation using basic statistical tools, research methodology and scientific writing, understanding environmental policies.

BOOST: Biodiversity Offsetting as an Operational Tool for a Just Sustainability Transition

Towards No Net Loss of Ecosystems and Biodiversity

<https://boostbiodiversityoffsets.fi>

Työkalut organisaatioiden luontojalanjäljen laskentaan

Käytännön ohjeistus (2023) luontoympäristön S-ryhmän asiantuntijajärjestöjen

Järjestöjen, yritysten, S-ryhmien ja Sitra ovat julkaisseet luontoympäristön laskentatyökalun ja ohjeen, joiden avulla yritykset voivat laskea ja pienentää omaa luontojalanjälkeä. S-ryhmien ohje on kehitetty suoraan laskentatyökalun avulla tukeutuen suuremman vaikutuksen aiheuttajiin ja ohjeeseen lisäopittamalla luontoympäristön turvaamiseen, luontoympäristön ja luontokäytön vaikuttavuus ja luontoympäristön luontoympäristön.

<https://boostbiodiversityoffsets.fi/apuja-organisaatioiden-luontojalanjaljen-laskentaan/>

24.2.2026

33

Vaikuttaminen maakunnalliseen luontopolitiikkaan

- Lähetekeskustelu ja kotitehtävä tapahtuman jälkeen
- UEF kokoaa viestit yhteen ja toimittaa eteenpäin (Maakuntahallitus, eNaBIS/EU-projekti)

Suomen luontopaneelin suosituksia

Liiketoiminta vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta/Suomen Luontopaneelin julkaisuja 1/2026

<https://luontopaneeli.fi/wp-content/uploads/2026/02/suomen-luontopaneelin-julkaisuja-1-2026-liiketoiminta-vahvistamaan-luonnon-monimuotoisuutta.pdf>

- Käynnistetään **luontolain valmistelu**, joka ohjaisi kaikkia hallinnonaloja ja vahvistaisi luontopolitiikan ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta, pitkäjänteinen luontopolitiikka
 - ✓ Luonnonarvohehtaarit – ekosysteemitilinpito
 - ✓ Luontohaittojen välttäminen – lieventäminen – ylikompensoiminen ekologisen kompensaation säännöin
- Otetaan laajasti käyttöön **aiheuttaja maksaa -periaate**
 - ✓ Luonnonhaittamaksut, maankäytön muutosmaksut
 - ✓ Haittojen ylikompensoatiovelvoite
- Säädetään yrityksille ja muille kirjanpitovelvollisille organisaatioille **hiili- ja luontojalanjälkien** kirjanpitovelvollisuus
- Uudistuva tukipolitiikka
 - ✓ Osana YK:n Kunmingin-Montrealin luontokokouksen päätöslauselmaa Suomi on sitoutunut kartoittamaan luonnolle haitalliset tuet vuoteen 2025 mennessä ja poistamaan tai uudelleen kohdentamaan ne **luonnon tilaa tukeviksi vuoteen 2030 mennessä**

Suomen luontopaneelin suosituksia

- EU lainsäädännön vahvistaminen
 - ✓ Suomen tulee ajaa ja tukea EU:n alueella yritysten ympäristövastuullisuutta **vahvistavaa sääntelyä** kuten taksonomiaa, ympäristövastuudirektiiviä ja metsäkatoasetusta
- Valtavirtaistetaan luontotyö valtionhallinnossa
 - ✓ Lisätään luontopolitiikan johdonmukaisuutta muodostamalla yhteinen hallituskausien yli ulottuva **tulevaisuudenkuva ihmisen ja muun luonnon yhteishyvinvoinnista**
- Julkiset hankinnat valjastetaan luontokadon hillintää tukeviksi
- Valtio-omisteinen liiketoiminnan ohjaus Suomen luontopääoman vahvistamiseksi
- Ohjauskeinot ja kannustimet haitallisten luontovaikutusten vähentämiseksi ja ylikulutuksen säätelyyn, Esim *Cap-and-trade-mekanismi*
- Edistetään **luontotiedon** avoimuutta ja tuetaan uusien digitaalisten teknologioiden kehitystä
 - ✓ Suomen lajitietokeskus, paikkatiedon hyödyntäminen
- **Tutkimusyhteistyö** liiketoiminnassa
 - ✓ Business Finlandin teemallinen ohjelma
 - ✓ Suomen Akatemia, STN-hankkeet
- Osallistetaan **paikallisyhteisöjä** ympäristöön vaikuttavien hankkeiden suunnitteluun

**Lyhyet esittelyt nykyisistä hankkeista tai siitä,
millaisesta hankeyhteistyöstä olet kiinnostunut**

Luontoteemoihin liittyvä hankesuunnittelu ja yhteistyö

Keskustelua teemoittain

- Luontokasvatus ja vaikuttaminen
- Maakuntakaavoitus ja yhteistyö kaupunkisuunnittelijoiden ja päätöksentekijöiden kanssa
- Ennallistaminen, Vesien tilan parantaminen
- Pölyttäjät, Haitalliset vieraslajit
- Luonnon hyvinvointi- ja terveysvaikutukset

Luontoteemoihin liittyvä hankesuunnittelu ja yhteistyö

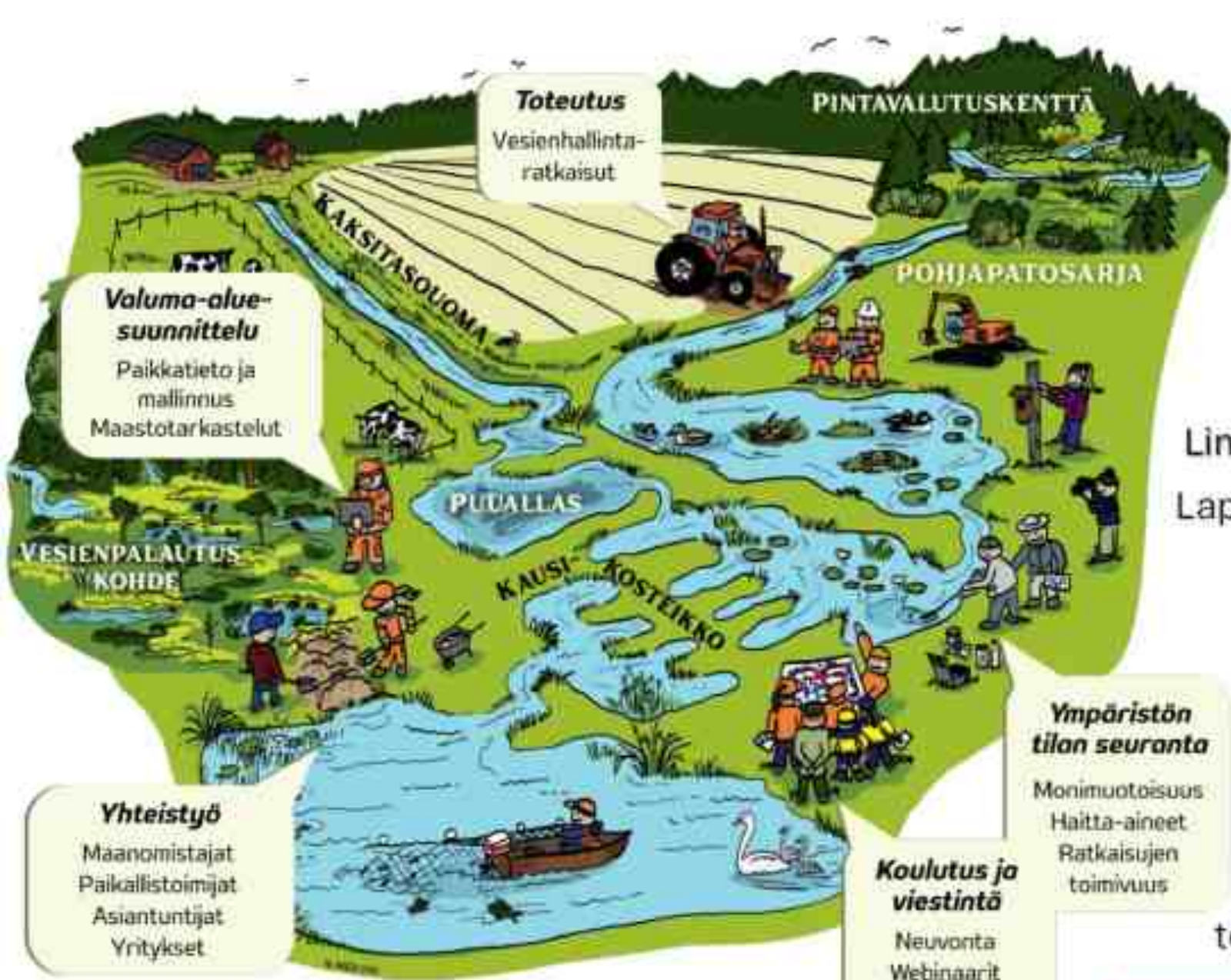
- Nuoriso - metsäluonto - ilmasto- ja luontokatoahdistus - tieto/toivo/toiminta
- Pohjois-Savon liitto voi harkintansa mukaan liittää luontoteemiksi maakuntakaavoitusta hyödyntäviin hankkeisiin
- Pölyttäjiin ja hyötyhyönteisiin liittyvät hankkeet; Maatalousmaan monimuotoisuuden nykytila, turvaaminen ja monimuotoisuuden edistäminen
- Maa- ja metsätalouden yhteistyö biodiversiteetin ylläpitämiseksi; Vesien tilan parantaminen, lintu- ja eläinlajien suojelu
- Maisemahoidon vaikutus viihtyisyyteen, mielialaan ja hyvinvointiin
- Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen ja torjunta
- Ennallistamisverkostot asiantuntijoiden, suunnittelijoiden ja maanomistajien välillä
- Yhteistyö kaupunkisuunnittelijoiden ja päätöksentekijöiden kanssa
- Kiertävän luontokoulun toiminta

Vapaata keskustelua ja ideointia

Luontoteemoihin liittyvä hankesuunnittelu ja yhteistyö

- Ilmastovaikuttaminen-verkoston kehittäminen
- Paikallisyhteisöjen ja maanomistajalähtöisen (ml kunnat, seurakunnat) monimuotoisuustoiminnan kehittäminen
- Yhteistyö metsätoimijoiden kanssa (MHYt, metsäyhtiöt)
- Lajinsuojelun edistämishankkeet
- Luontojalanjäljen laskenta; Organisaation luontovaikutusten vähentämisen toimet ja mahdollisuudet
- Ilmaston terveysvaikutuksiin liittyvät hankkeet
- Vesiekosysteemit/ Nilsin Pappilanjoen nykytila
- Erilaisten osaajien ja eri-ikäisten mahdollisuudet vaikuttaa oman lähiympäristön ja laajemmin luonnon puolesta

- One Health –teema
 - Ilmastonmuutoksen terveysvaikutukset
- Sote-ala ja ilmastonmuutos (hillintä, sopeutuminen ja vaste)
 - Pohjois-Savon alueen pk-yritykset ja hyvinvointialue
- Yhteystiedot: Maria Luojus, FT kestävän tulevaisuuden yliopettaja, Savonia
maria.luojus@savonia.fi p. 0447856083

Monimuotoisuutta valuma-alueyhteistyöllä

Lintuvesien valuma-alueiden kehittämistä
Lapinjärven, Keskimmäisen ja Luupuveden
valuma-alueet

Hankeaika 1.6.2025 – 31.12.2027

Budjetti 639 212 €,
EU:n maaseuturahoitus

Projektipäällikkö Teija Rantala
teija.rantala@savonia.fi, 044 785 5522

Euroopan unionin
osarahoittama

Suomen
ympäristökeskus

Metsäkeskus

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry

Pohjois-Savon luontotoimijoiden verkostotapaaminen 24.2.2026

Suo siellä, yhteistyö täällä- aktivointihanke

- Tavoitteena edistää entisten turvetuotantoalueiden ja niiden valuma-alueiden ennallistamista tukemalla maanomistajia, vahvistamalla yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja lisäämällä tietoa.
- 12.1.2026-15.1.2027
- Yhteistyötahot: maanomistajat, turveyrittäjät, viranomaiset, asiantuntijat, suunnittelijat, urakoitsijat, yhdistykset ja paikallistoimijat
- Aloitusseminaari 10.3., tervetuloa!
- Lue lisää: <https://www.sll.fi/pohjois-savo/>

Heinäpuron kunnostushanke

- Investointihanke Vieremällä Heinäsuon valuma-alueella
- Metsäojitetun suon ennallistaminen (10 ha) ja kosteikon (4 ha) rakentaminen

Yhteystiedot:

Emma Mähönen, projektipäällikkö, 040 827 4268, emma.mahonen@savonluonto.fi

Osma Naukkarinen, toiminnanjohtaja, 040 848 2869,
osma.naukkarinen@savonluonto.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Luke Suonenjoki – hanke-esimerkkejä

Aurinkosuo - Lyhytkiertoviljelyn ja aurinkovoimalan energiatuotos, kannattavuus ja ilmastovaikutukset turvetuotannosta poistetuilla suopohjilla (MK)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/aurinkosuo>

Metsäpuuntaimien selviytymisen varmistaminen muuttuvassa toimintaympäristössä (MK, JL)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/varmataimi>

Centre of Excellence in Anthropogenic Chemical Ecology of Forests (ACE-Forest) (MK)

<https://www.linkedin.com/company/centre-of-excellence-in-anthropogenic-chemical-ecology-of-forests-ace-forest/posts/?feedView=all>

Uudet kasvialustat (MK, JL, JR, AN)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/udkat>

Mansikkasaden optimointi muuttuvassa ilmastossa (JR, AN, MK)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/masmi>

Monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista lisäarvoa Järvi-Suomen maa- ja puutarhatiloille (AN)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/arvo>

<https://www.ilmastoviisas.fi/webinaarisarja-maatalousluonnon-monimuotoisuudesta-2026/>

Monimuotoisuus osana kestävää kasvintuotantoa (AN)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/monikas>

Monihyötyiset viljelymenetelmät vihannestiloilla (AN)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/hvoty>

Ötökkämuri ja automatisoitu tarkkailuansa tehostamaan tuholaistorjuntaa Suonenjoen mansikalla (AN)

<https://www.luke.fi/fi/projektit/pestnemo>

Monimuotoisuuden lisääminen marjatililla

Monimuotoisuuden lisääminen marjatililla (MoMa) on tiedonvälityshanke, jonka tarkoituksena on viedä marjanviljelijöille tietoa luonnon monimuotoisuuden merkityksestä marjanviljelyssä ja saada heitä käyttämään kestäviä toimenpiteitä.

Tietoa jaetaan eri asiantuntijoiden voimin webinaareissa, tapahtumissa ja muussa viestinnässä. Hankeyhteistyö: Asiantuntijoita ja näkökulmia?

Teemoina ovat muun muassa maan hyvää kasvukuntoa ylläpitävä eliöstö, elintärkeä pölytys, monimuotoisuutta lisäävät viljelykasvit ja koko maatilan tukialueet.

Kaksivuotinen MoMa –hanke päättyy 31.3.2026, mutta jatkoaikaa haettu. Projektipäällikkö Raija Kumpula ja hanketyöntekijä Anssi Kemppinen Kehitysyhtiö SavoGrow.

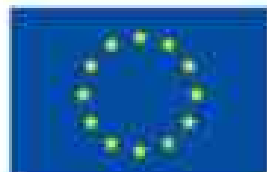
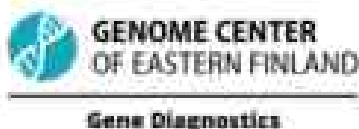
Tuleva tapahtuma: Marjailta 19.3. Kuopiossa. Asiaa marjanviljelyn hyötyhyönteisistä ja marjatilan ympäristösuunnitelmasta.

UEF DNA-TUUMA

DNA-analytiikalla uusia ratkaisuja - Terveyttä, luonnon monimuotoisuutta ja elintarviketurvalisuutta kestävästi

- EAKR-rahoitteinen Investointi- ja kehittämishanke 1.1.2026 - 30.6.2027
- Kohdetolmiot: Terveys- ja hyvinvointi – Ympäristö – Elintarvike
- **Hankkeen tavoite:** Vahvistaa P-S:n TKI-Infrastruktuuria ja elinkeinoelämän kilpailukykyä ottamalla käyttöön dPCR-teknologia ja kehittämällä sen ympärille uusia analyysisovelluksia, toimintamalleja ja yritysysteistyötä.
- Työpaketti 2: Ekosysteemien kestävyys ja vesiteknologian edistäminen
 - Selvitys ympäristöalan yritysten toimintaympäristömuutoksista (2 sähköistä kyselyä)
 - Selvitys eDNA-vesistönäytteenoton haasteista ja hyvistä käytänteistä (haastattelut) + koulutuksellinen tietoisuus
 - **Fasilitoitu työpaja:** dPCR-sovellukset ympäristötoimialalle ja uudet arvoverkostot (kytkennät teollisuus-, rakennus- ja energiasektoreihin)
- Lisätietoja: Jaana Hartikainen (jaana.hartikainen@uef.fi), Hanna Peltonen (hanna.peltonen@uef.fi), DNA-TUUMA - UEFConnect

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Pohjois-Savon liitto

Nautitko sinäkin paahtoleipäsi pusseineen päivineen?

- Tarkoituksena on parantaa maatalousmuovien vastuulliseen käyttöön liittyvää tietoisuutta, vähentää muovijätteen määrää ympäristössä ja kehittää toimintatapoja kokonaisvaltaisesti kestävämpään suuntaan
- *Kestävä maatalousmuoviketju -hanke toteutetaan Jyväskylän ammattikorkeakoulun hallinnoimana yhteistyössä MTK-Pohjois-Savon kanssa. Hankkeen rahoituksesta vastaa Euroopan maaseuturahasto 2023-2027 sekä Keski-Suomen ELY-keskus, jonka tehtäviä hoitaa nykyään elinvoimakeskus.*

Maisemametsä

Erikoistunut
maisema-
kohteisiin

- Yli 10 vuoden kokemus maisemallisesta metsänhoidosta
- Suunnittelu ja toteutus

Tervetuloa kaunis maisema!

maisemametsa.fi

PASI 044 243 5227

Kansallinen
Terveyttä
luonnosta –
ohjelma
2026–2035

Anniina Salmela

Terveys- ja
hyvinvoinnin laitos

24.2.2026

Mikä on Terveystä luonnosta -ohjelma?

Tavoite: Lisätä hyvinvointia, terveyttä ja työkykyä & vähentää kroonisia kansansairauksia luontoaltistusta vahvistamalla

Miten? Tuodaan luonto osaksi ihmisten arkea ja sotesektorin toimintaa

Painopisteet: Toimet kunnissa, sosiaali- ja terveyssektorilla ja työpaikoilla, järjestötyössä sekä kansalaisviestintä

Kohderyhmät: Lapset, nuoret, työikäiset ja ikäihmiset

Terveystä luonnosta -ohjelman valmistelussa mukana mm:

- THL
- Sitra
- LUKE
- SYKE
- Työterveyslaitos
- Allergia-, iho- ja astmaliitto
- Filha ry
- Mieli ry
- Ikäinstituutti
- Metsähallituksen luontopalvelut
- Kuntaliitto
- Duodecim
- Luontoterveyden asiantuntijalääkärit: Taru Haahtela ja Hanna Haveri
- Hengitysliitto

Miten ohjelma toteutetaan?

- Ohjelma käynnistyy vuoden 2026 alkupuolella ja sen on määrä kestää 10 vuotta
- Ohjelman kotipesä ja koordinaattori on THL
- Ohjelmaa luotsaa säännöllisesti kokoontuva koordinaatioryhmä, joka koostuu aktiivisesti mukana olevista tahoista
- Sitra toimi ohjelman valmistelun koollekutsujana, suunnittelun fasilitoijana ja osin alkuvaiheen rahoittajana

Meihin saa mielellään olla yhteydessä

Ohjelman johtaminen: Jaana Halonen jaana.halonen@thl.fi

Yleinen koordinaatio: Anniina Salmela anniina.salmela@thl.fi

Rahoitus: Anne Karvonen anne.karvonen@thl.fi

Tutkimus: Tytti Pasanen tytti.pasanen@thl.fi

Viestintä: Elisa Lautala elisa.lautala@thl.fi

Sitra: Marja Järvenpää marja.jarvenpaa@sitra.fi

Muuta tiedotettavaa ja palautekysely

- Maaseutuverkosto.fi:n verkkotapahtuma 12.3.2026:
[Ideoista tekoihin – ympäristö- ja ilmastohankkeet vauhtiin yhteistyöllä](#)

Pohjois-Savon luontotoimijoiden
tapaaminen - Palautelomake

